

ПРОТОКОЛ № 2

засідання *студентського наукового гуртка*
«Економіка та розвиток підприємництва і біржової торгівлі»
кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі

7 жовтня 2025 року

ПРИСУТНІ: керівник гуртка, к.е.н., с.н.с. Руда Т., члени студентського наукового гуртка

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Стартап-екосистема та інноваційне підприємництво: сучасні тенденції розвитку.

Доповідач: керівник студентського наукового гуртка, к.е.н., с.н.с. Руда Т., члени наукового гуртка.

СЛУХАЛИ:

1. Керівника наукового студентського гуртка, к.е.н., с.н.с. Руду Т. про сучасні тенденції розвитку стартап-екосистеми та інноваційне підприємництво. Доповідачка зазначила, що стартап-екосистема та інноваційне підприємництво відіграють важливу роль у розвитку сучасної економіки. У світі, де технології швидко змінюються, а потреби споживачів постійно трансформуються, саме стартапи часто стають джерелом нових ідей, продуктів і бізнес-моделей. Вони сприяють створенню робочих місць, залученню інвестицій, розвитку технологій та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки.

Стартапом називають нове підприємство або проєкт, який створюється для пошуку та реалізації масштабованої бізнес-моделі, часто на основі інноваційної ідеї або технології. На відміну від традиційного бізнесу, стартап зазвичай орієнтується на швидке зростання та вихід на значну кількість клієнтів. При цьому на початковому етапі його діяльність пов'язана з високим рівнем невизначеності, оскільки підприємець ще не має достатніх доказів того, що запропонований продукт буде затребуваним на ринку.

Стартап-екосистема являє собою сукупність організацій, установ, підприємців та ресурсів, які створюють умови для виникнення, розвитку та

масштабування стартапів. До її основних учасників належать самі підприємці, інвестори, венчурні фонди, банки, бізнес-ангели, університети, наукові установи, акселератори, інкубатори, технологічні компанії, державні органи та професійні спільноти. Ефективна взаємодія між цими учасниками дозволяє стартапам отримувати необхідні знання, фінансування, контакти та інфраструктуру.

Однією з головних особливостей сучасного інноваційного підприємництва є орієнтація на технології. Значна кількість нових компаній створюється у сферах інформаційних технологій, штучного інтелекту, фінансових технологій, кібербезпеки, біотехнологій, робототехніки, електронної комерції та відновлюваної енергетики. Цифрові технології дозволяють стартапам швидше створювати та тестувати нові продукти, а також виходити на міжнародні ринки без значних витрат на фізичну інфраструктуру.

Важливою тенденцією є активний розвиток штучного інтелекту. Стартапи використовують його для автоматизації бізнес-процесів, аналізу великих обсягів інформації, створення персоналізованих сервісів, розроблення програмного забезпечення та вдосконалення взаємодії з клієнтами. Водночас штучний інтелект стає не лише окремою сферою для створення нових компаній, а й універсальним інструментом, який може використовуватися практично в будь-якому бізнесі.

Ще однією тенденцією є розвиток фінансових технологій. FinTech-стартапи пропонують нові способи здійснення платежів, кредитування, інвестування, управління фінансами та страхування. Поширення мобільних застосунків і цифрових банківських сервісів зробило фінансові послуги більш доступними та зручними для споживачів. Для підприємців це створює можливості для розроблення нових бізнес-моделей і виходу на глобальний ринок.

Заболотна С. відмітила, що особливе місце в стартап-екосистемі займають інвестиції. На початкових етапах підприємці часто не мають достатньо власних коштів для реалізації ідеї, тому залучають фінансування від бізнес-ангелів, венчурних фондів, краудфандингових платформ або інших інвесторів. Інвестор, своєю чергою, розраховує на значне зростання вартості стартапу в майбутньому. Висока потенційна прибутковість супроводжується значним ризиком, оскільки частина нових компаній не досягає комерційного успіху.

Важливу роль у розвитку стартапів відіграють бізнес-інкубатори та акселератори. Інкубатори допомагають підприємцям на ранніх етапах, надаючи робочий простір, консультації, освітні програми та доступ до професійної мережі. Акселератори зазвичай працюють із проєктами, які вже мають певний рівень готовності, та допомагають їм швидко вдосконалити

продукт, знайти клієнтів і залучити інвестиції. Такі організації сприяють скороченню часу від виникнення ідеї до виходу продукту на ринок.

Важливою умовою розвитку інноваційного підприємництва є наявність кваліфікованих кадрів. Стартапи потребують програмістів, інженерів, дизайнерів, маркетологів, фінансистів, менеджерів та інших спеціалістів. Тому університети та освітні центри мають відігравати активну роль у формуванні підприємницьких і технологічних компетентностей. Важливими є не лише професійні знання, а й уміння працювати в команді, критично мислити, презентувати власні ідеї та швидко адаптуватися до змін.

Сучасні стартапи дедалі частіше орієнтуються на глобальний ринок із самого початку своєї діяльності. Цифрові продукти можуть продаватися одночасно споживачам у різних країнах, тому географічні межі стають менш важливими. Це створює великі можливості для підприємців, але водночас підвищує рівень конкуренції. Щоб успішно працювати на міжнародному ринку, стартап повинен мати унікальну ціннісну пропозицію, якісний продукт, ефективну маркетингову стратегію та здатність швидко масштабуватися.

Для України розвиток стартап-екосистеми має особливе значення. Українські підприємці активно працюють у сферах ІТ, штучного інтелекту, оборонних технологій, кібербезпеки, робототехніки, фінансових технологій та інших інноваційних напрямів. Війна створила значні економічні труднощі, але водночас стимулювала появу технологічних рішень, спрямованих на безпеку, зв'язок, безпілотні системи, аналіз даних та відновлення інфраструктури.

Важливою особливістю української стартап-екосистеми є її орієнтація на міжнародне співробітництво. Українські технологічні компанії та стартапи активно шукають партнерів і клієнтів за кордоном, беруть участь у міжнародних акселераційних програмах та залучають іноземне фінансування. Це дозволяє не лише забезпечувати розвиток окремих компаній, а й сприяє формуванню позитивного іміджу України як держави з високим технологічним і підприємницьким потенціалом.

Водночас розвиток стартапів стикається з низкою проблем. Серед них можна виділити нестачу фінансування, високі ризики, недостатню розвиненість інфраструктури, складність виходу на міжнародні ринки, дефіцит кваліфікованих кадрів та економічну нестабільність. Для України додатковими викликами є воєнні ризики, пошкодження інфраструктури та міграція частини висококваліфікованих спеціалістів.

Для подальшого розвитку інноваційного підприємництва необхідно створювати сприятливе середовище для започаткування та масштабування бізнесу. Важливими напрямками є підтримка інноваційних проєктів, розвиток венчурного фінансування, співпраця університетів із бізнесом, спрощення процедур для підприємців, захист інтелектуальної власності та розвиток цифрової інфраструктури. Державна підтримка має бути спрямована не на

заміну приватної ініціативи, а на створення умов, за яких інноваційний бізнес може швидко розвиватися.

Таким чином, стартап-екосистема є важливим елементом сучасної економіки, що поєднує підприємців, інвесторів, освітні та наукові установи, державу й технологічні компанії. Сучасними тенденціями її розвитку є поширення штучного інтелекту, цифровізація, розвиток фінансових технологій, глобалізація стартапів та посилення ролі інновацій у вирішенні економічних і соціальних проблем. Для України розвиток стартап-екосистеми може стати одним із факторів економічного відновлення, створення нових робочих місць, залучення інвестицій і формування конкурентоспроможної інноваційної економіки. Успіх цього процесу залежатиме від поєднання підприємницької ініціативи, доступу до фінансування, якісної освіти, державної підтримки та активної інтеграції українських стартапів у світовий технологічний простір.

УХВАЛИЛИ:

1) прийняти до відома та враховувати отриману інформацію під час написання наукових публікацій.

Керівник наукового студентського гуртка

Тетяна РУДА